

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATLIEKŲ TVARKYMO

ĮSTATYMAS

1998 m. birželio 16 d. Nr. VIII-787
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2003 m. sausio 1 d.:

Nr. [IX-1004](#), 2002-07-01, Žin., 2002, Nr. 72-3016 (2002-07-17)

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato bendruosius atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimus, kad būtų išvengta atliekų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai; sąlygas, kai medžiaga ar daiktas gali būti nelaikomi atliekomis; atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą; pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus; reikalavimus atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams; atliekų tvarkymo ekonomines ir finansines priemones; alyvų, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių gamintojų, importuotojų, platintojų teises ir pareigas.

2. Šis Įstatymas netaikomas:

1) į atmosferą išmetamoms dujoms ir anglies dioksidui, kuris surenkamas ir transportuojamas geologiniam saugojimui ir jau geologiškai saugomas pagal anglies dioksido geologinį saugojimą reglamentuojančius teisės aktus arba kuris saugomas naujų produktų ir procesų mokslinių tyrimų, plėtos ar bandymų tikslais, kai saugoma mažiau negu 100 tūkst. tonų;

2) žemei (*in situ*), įskaitant neiškastą užterštą dirvožemį ir nuolat toje žemėje esančius pastatus;

3) neužterštam dirvožemiui ir kitai natūraliai susidarantiems medžiagai, iškastai statybų metu, kai medžiaga bus panaudota natūralaus būvio statybos tikslais toje teritorijoje, kur ji buvo iškasta;

4) radioaktyviosioms atliekoms;

5) netinkamiems naudoti sprogmenims;

6) mėšlui ir srutomis, kurios nepriskiriamos šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytiems šalutiniams gyvūniniams produktams, taip pat šiaudams ir kitoms gamtinėms nepavojingoms žemės ūkio ar miškininkystės medžiagoms, naudojamoms ūkininkaujant, vykdant miškininkystės veiklą arba gaminant energiją iš šios biomasės procesais arba būdais, kurie nedaro žalos aplinkai ar nekelia grėsmės žmogaus sveikatai.

3. Šis Įstatymas netaikomas specifiniams atliekų srautams ar kategorijoms, kuriems taikomi kiti teisės aktai:

1) nuotekoms;

2) šalutiniams gyvūniniams produktams, įskaitant perdirbtus produktus, kuriems taikomas 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 37 tomas, p. 92) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002), išskyrus produktus, kurie turi būti sudeginti, šalinti sąvartyne arba naudoti biologinių dujų ar komposto gamybos įmonėje;

3) nepaskerstų gyvūnų gaišenoms, įskaitant gyvūnus, nužudytus siekiant likviduoti epizootines ligas, ir gaišenoms, tvarkomoms pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 reikalavimus;

4) atliekoms, susidarantioms žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant mineralinius išteklius, ir karjerų eksploatavimo atliekoms, kurioms taikomi Aplinkos ministerijos nustatyti reikalavimai.

4. Šis Įstatymas netaikomas paviršiniuose vandenyse perkeliams nuosėdoms vandenių ir vandens kelių valdymo arba potvynių prevencijos ar potvynių ir sausrų arba melioracijos padarinių švelninimo tikslais, kai nuosėdos nepavojingos.

5. Specifinių atliekų srautų tvarkymo reikalavimus ar specialius atliekų tvarkymo reikalavimus, taikomus atskirais atvejais, gali nustatyti kiti įstatymai ir kiti teisės aktai.

6. Šiuo Įstatymu siekiama užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo 5 priede, taikymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Alyva** – mineralinė, pusiau sintetinė ar sintetinė tepimo arba pramoninė alyva, pavyzdžiui, vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyva, tepimo alyva, turbinų, hidraulinė alyva.

2. **Alyvos atliekos** – mineralinė, pusiau sintetinė ar sintetinė tepimo arba pramoninė alyva, nebetinkama naudoti pagal pirminę paskirtį, pavyzdžiui, naudota vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyva, tepimo alyva, turbinų, hidraulinė alyva.

3. **Alyvos atliekų regeneravimas** – perdirbimo būdas, kai valant alyvos atliekas gali būti gaminama bazinė alyva, visų pirma šalinant teršalus, oksidacijos produktus ir kitus alyvoje esančius priedus.

4. **Antrinės žaliavos** – tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir perdirbti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos.

5. **Apmokestinamieji gaminiai** – pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą (toliau – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas) apmokestinami gaminiai.

6. **Atliekos** – medžiaga ar daiktas, kurių turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti.

7. **Atliekų apdorojimas** – atliekų naudojimo ar šalinimo veikla, įskaitant jų paruošimą naudoti arba šalinti.

8. **Atliekų darytojas** – asmuo, dėl kurio veiklos susidaro atliekų (pirminis atliekų darytojas), arba asmuo, kuris atlieka pradinį atliekų apdirbimą, maišymą ar kitus veiksmus, dėl kurių pakinta tų atliekų pobūdis arba sudėtis.

9. **Atliekų laikymas** – naudoti skirtų atliekų laikymas iki apdorojimo ne ilgiau kaip trejus metus ir šalinti skirtų atliekų laikymas iki apdorojimo ne ilgiau kaip vienus metus, išskyrus laikinąjį laikymą atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo.

10. **Atliekų naudojimas** – veikla, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekas sudarančių medžiagų naudojimas konkrečiai paskirčiai vietoj kitų medžiagų, arba veikla, kurios rezultatas yra atliekų paruošimas naudoti pagal tą paskirtį įmonėje arba visame ūkyje. Nebaigtinį atliekų naudojimo veiklų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija).

11. **Atliekų perdirbimas** – atliekų naudojimo veikla, kai atliekas sudarančios medžiagos perdirbamos į tos pačios ar kitos paskirties produktus ar medžiagas. Ši veikla apima organinių medžiagų perdirbimą, tačiau neapima naudojimo energijai gauti ir perdirbimo į medžiagas, kurios turi būti naudojamos kaip kuras ar užpildas.

12. **Atliekų rūšiavimas jų susidarymo vietoje** – atliekų atskyrimas jų susidarymo vietoje atsižvelgiant į jų rūšį ir pobūdį, siekiant jas atskirai surinkti.

13. **Atliekų surinkimas** – atliekų paėmimas iš atliekų turėtojų, įskaitant rūšiuojamąjį atliekų surinkimą ir parengiamąjį laikymą iki atliekų surinkimo įrenginiuose, kuriuose atliekos iškraunamos, kad jas galima būtų paruošti pervežti į atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius.

14. **Atliekų susidarymo vieta** – įrenginys ar teritorija, kurioje dėl ūkinės ar kitos veiklos susidaro atliekų.

15. **Atliekų šalinimas** – veikla, nepriskiriama prie atliekų naudojimo, net jei antrinis tokios veiklos rezultatas yra medžiagų ar energijos gavimas. Nebaigtinį atliekų šalinimo veiklų sąrašą nustato Aplinkos ministerija.

16. **Atliekų turėtojas** – atliekų darytojas arba asmuo, turintis atliekų.

17. **Atliekų tvarkymas** – atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, šių veiklų organizavimas ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą, įskaitant, kai minėtus veiksmus atlieka prekyautojas atliekomis ar tarpininkas.

18. **Atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektai** – veikiantys arba statomi atliekų tvarkymo objektai, atitinkantys Vyriausybės nustatytus kriterijus.

19. **Atliekų tvarkytojas** – įmonė, kuri surenka ir (ar) veža, ir (ar) naudoja, ir (ar) šalina atliekas, atlieka šių veiklų organizavimą ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą. Prie atliekų tvarkytojų priskiriami prekyautojai atliekomis ar tarpininkai, vykdančios nurodytą veiklą.

20. **Atliekų vežėjas** – įmonė, kuri priima atliekas iš jų turėtojo, jas veža ir perduoda atliekų naudotojui ar šalintojui.

21. **Atliekų vežimas** – atliekų paėmimas iš jų turėtojo, vežimas ir perdavimas atliekų naudotojui ar šalintojui.

22. **Baterija (galvaninis elementas) ar akumulatorius** (toliau – **baterija ar akumulatorius**) – vykstant cheminės energijos tiesioginei konversijai elektros energiją gaminantis šaltinis, susidedantis iš vieno ar kelių pirminių (vienkartinių) ar antrinių (pakartotinai įkraunamų) elementų.

23. **Baterijų ar akumuliatorių atliekos** – baterijos ar akumulatoriai, kurie pagal šio straipsnio 6 dalį yra atliekos.

24. **Biologiškai skaidžios atliekos** – bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ar būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu.

25. **Buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos** – buityje susidarančios, taip pat komerciniuose ir pramonės ūkio objektuose, institucijose ir kituose šaltiniuose susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos, savo pobūdžiu ar sudėtimi ir kiekiu panašios į buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas.

26. **Elektros ir elektroninė įranga** – įranga, kuriai tinkamai funkcionuoti reikalingos elektros srovės arba elektromagnetiniai laukai, ir įranga, skirta kurti, perduoti arba išmatuoti tokias sroves ar laukus, priklausanti Aplinkos ministerijos nustatytoms kategorijoms ir skirta naudoti su ne didesne kaip 1 000 V įtampa esant kintamajai srovei ir su ne didesne kaip 1 500 V įtampa esant nuolatinei srovei.

27. **Elektros ir elektroninės įrangos atliekos** – elektros arba elektroninė įranga pagal šio straipsnio 6 dalį laikoma atliekomis, įskaitant visas jos sudedamąsias dalis ir komplektavimo gaminius, kurie yra ardomos elektros ir elektroninės įrangos dalis.

28. **Gaminių atliekos** – atliekos, kurios susidaro pasibaigus alyvų, elektros ir elektroninės įrangos bei Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka apmokestinamųjų gaminių naudojimo laikui, ir eksploatuoti netinkamos transporto priemonės.

29. **Gaminių platintojas** – asmuo, verslo tikslais vartotojams tiekiantis alyvas, transporto priemones, elektros ir elektroninę įrangą ir (ar) apmokestinamuosius gaminius.

30. **Gamintojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

1) Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) gaminius pakuoja arba

2) pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

3) gamina elektros ir elektroninę įrangą ir paženklintą savo ženklų atlygintinai perleidžia kitam asmeniui; arba iš kitų tiekėjų gautą ir savo ženklų paženklintą įrangą atlygintinai perleidžia kitam asmeniui; arba verslo tikslais importuoja ar eksportuoja į valstybę narę, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

4) gamina transporto priemones ar verslo tikslais importuoja į valstybę narę.

31. **Įmonė** šiame Įstatyme apibrėžiama kaip fizinis asmuo, vykdančias individualią veiklą, juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padaliniai.

32. **Importuotojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

1) importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir kitus supakuotus gaminius į Lietuvos Respublikos teritoriją arba

2) importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža ir pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

- 3) iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba
- 4) iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones.
33. **Komunalinės atliekos** – buitinės (buityje susidarančios) atliekos ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.
34. **Komunalinių atliekų tvarkymo sistema** – organizacinių, techninių ir teisinių priemonių visuma, susijusi su savivaldybių funkcijų įgyvendinimu atliekų tvarkymo srityje.
35. **Laikinasis atliekų laikymas** – pavojingųjų atliekų laikymas ne ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingųjų atliekų – ne ilgiau kaip vienus metus šių atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo, paruošiant atliekas išvežti į atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginį.
36. **Leidimas** – taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, rengiamas ir išduodamas teisės aktų nustatyta tvarka.
37. **Nepavojingosios atliekos** – visokios atliekos, nepriskiriamos pavojingosioms atliekoms.
38. **Pakartotinis naudojimas** – veikla, kai prie atliekų nepriskiriami produktai ar jų sudedamosios dalys vėl naudojami tam pačiam tikslui, kuriam buvo sukurti.
39. **Pakuočių atliekos** – pakuotės ir pakuočių medžiagos, pagal atliekų apibrėžimą priskiriamos atliekoms, išskyrus pakuočių gamybos atliekas.
40. **Pakuotė** – gaminys, pagamintas iš bet kokių medžiagų ir skirtas gaminiams pakuoti, apsaugoti, gabenti ir pateikti vartotojams ar gaminių naudotojams.
41. **Paruošimas naudoti pakartotinai** – atliekomis tapusių produktų ar jų sudedamųjų dalių tikrinimas, valymas ar taisymas siekiant, kad jie vėl būtų tinkami naudoti be pradinio apdirbimo.
42. **Pavojingosios atliekos** – atliekos, kurios pasižymi viena ar keliomis pavojingomis savybėmis, nurodytomis šio Įstatymo 4 priede.
43. **Pradinis apdorojimas** – fizikiniai, terminiai, cheminiai ar biologiniai procesai, įskaitant rūšiavimą, kurių metu pakeičiamos atliekų savybės tam, kad sumažėtų jų tūris ar pavojingumas, supaprastėtų ir pagerėtų atliekų naudojimas.
44. **Prekiautojas atliekomis** – už atliekų pirkimą ir pardavimą atsakinga įmonė, įskaitant įmones, kurios atliekų neįsigyja fiziškai.
45. **Prevencija** – priemonės, kurių imamasi prieš produktui ar medžiagai tampant atliekomis ir kurios sumažina:
- 1) atliekų kiekį, įskaitant, kai produktas naudojamas pakartotinai ar pailginamas jo gyvavimo ciklas;
  - 2) susidariusių atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai;
  - 3) kenksmingųjų medžiagų kiekį produktuose ir medžiagose.
46. **Reikšmingas neigiamas poveikis** – numatomas aplinkos ir visuomenės sveikatos pokytis, kurio poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo padariniams likviduoti būtina numatyti atitinkamas priemones.
47. **Rūšiuojamasis atliekų surinkimas** – atliekų surinkimas, kai jos atskiriamos pagal rūšį ir pobūdį siekiant palengvinti specialų tos rūšies ir pobūdžio atliekų apdorojimą.
48. **Sąvartynas** – atliekų šalinimo įrenginys ant žemės ar žemėje (po žeme). Sąvartynams taip pat priklauso atliekų šalinimo įrenginiai, kuriuose atliekų darytojas šalina savo atliekas jų susidarymo vietoje, ir nuolatiniai (veikiantys ilgiau negu vienus metus) įrenginiai, naudojami laikinai laikyti atliekas, išskyrus įrenginius, kuriuose atliekos iškraunamos, kad būtų paruoštos toliau pervežti naudojimui, pradiniam apdorojimui ar šalinimui; įrenginiai, kuriuose atliekos laikomos iki naudojimo ar pradinio apdorojimo trumpiau negu trejus metus, ir įrenginiai, kuriuose atliekos laikomos iki šalinimo trumpiau negu vienus metus.
49. **Tarpininkas** – atliekų naudojimą ar šalinimą kito vardu organizuojanti įmonė, įskaitant įmones, kurios atliekų neįsigyja fiziškai.
50. **Transporto priemonė** – bet kokia transporto priemonė, priskiriama M₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui) arba N₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė yra ne didesnė kaip 3,5

t), ir triratė motorinė transporto priemonė, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais.

51. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės valstybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

ANTRASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO PRIORITETŲ EILIŠKUMAS

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

3 straipsnis. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas

1. Atliekų prevencijos ir tvarkymo srityje taikomas toks prioritetų eiliškumas:

- 1) prevencija;
- 2) paruošimas naudoti pakartotinai prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus pakartotiniam naudojimui;
- 3) perdirbimas prieš tai atskyrus atliekas, netinkamas perdirbti;
- 4) kitoks naudojimas, pavyzdžiui, naudojimas energijai gauti prieš tai atskyrus atliekas, netinkamas perdirbti ar kitaip panaudoti;
- 5) šalinimas prieš tai atskyrus perdirbti ar kitaip panaudoti tinkamas atliekas.

2. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas taikomas atsižvelgiant į bendruosius aplinkos apsaugos principus – atsargumą ir tvarumą, technines galimybes ir ekonominę pagrįstumą, išteklių apsaugą, taip pat į bendrą poveikį aplinkai, visuomenės sveikatai, ekonomikai ir socialinei aplinkai.

3. Atliekų tvarkytojai ir atliekų darytojai turi imtis visų galimų ir ekonomiškai pateisinamų priemonių atliekų kiekiui bei neigiamam poveikiui visuomenės sveikatai ir aplinkai mažinti, kurti ir diegti mažatliekes technologijas, taupyti gamtos išteklius. Tokios įmonės privalo laikytis šio straipsnio 1 dalyje nurodyto atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo. Produktų gamintojai turi gaminti ir rinkai tiekti produktus, kuriuos būtų galima ilgai ar pakartotinai naudoti, o pasibaigus jų naudojimo laikui ir virtus atliekomis jas perdirbti arba kitaip sunaudoti ir taip sumažinti atliekų kiekį bei pavojų visuomenės sveikatai ir aplinkai.

4. Atliekų tvarkymo veikloje dalyvaujantys subjektai yra atsakingi, kad su atliekų tvarkymu susijusi jų veikla ir visa apie šią veiklą visuomenei jų pateikiama informacija atitiktų atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Įstatymas papildytas antruoju¹ skirsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

ANTRASIS¹ SKIRSNIS

ŠALUTINIAI PRODUKTAI IR ATLIEKŲ NEBELAIKYMAS ATLIEKOMIS

Įstatymas papildomas 3¹ straipsniu nuo 2011 m. gruodžio 12 d.:

3¹ straipsnis. Šalutiniai produktai

1. Medžiaga ar daiktas, gaunamas gamybos proceso, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio daikto gamyba, metu, gali būti laikomas šalutiniu produktu ir nepriskiriamas atliekomis, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

- 1) tolesnis medžiagos ar daikto naudojimas yra žinomas;
- 2) medžiaga ar daiktas gali būti panaudoti tiesiogiai, be jokio papildomo apdirbimo, išskyrus, jeigu tai yra atliekama įprastos pramoninės praktikos būdu;

3) medžiagos ar daikto gamyba yra gamybos proceso sudėtinė dalis;
4) tolesnis naudojimas yra teisėtas (medžiaga ar daiktas atitinka visus svarbiausius produkto, aplinkos ir sveikatos apsaugos reikalavimus konkretaus naudojimo atveju ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai).

2. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) ir Aplinkos ministerija, vadovaudamosi šio straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis, nustato medžiagų ar daiktų priskyrimo šalutiniams produktams kriterijus ir priskyrimo tvarką.

3. Medžiaga ar daiktas laikomas atliekomis, jeigu vadovaujantis šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nepriskiriamas šalutiniams produktams ir atitinka šio Įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje pateiktą atliekų sąvoką.

3² straipsnis. Atliekų nebelaikymas atliekomis

Tam tikros konkrečios atliekos tampa nebe atliekomis jas panaudojus, įskaitant, kai jos perdirbamos, Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS ATLIEKŲ TVARKYMAS

4 straipsnis. Atliekų tvarkymo organizavimas

1. Atliekų turėtojas šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi tvarkyti atliekas pats arba perduoti jas atliekų tvarkytojui, išskyrus atvejus, kai nepavojingos atliekos sunaudojamos žemės ūkyje, energijai gauti ar kitoms reikmėms aplinkai ir žmonių sveikatai saugiu būdu.

2. Atliekų turėtojai privalo rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje. Išrūšiuotus atliekas jų susidarymo vietoje, atliekas surenkančios įmonės privalo atlikti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą.

3. Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

4. Atliekas tvarkančios įmonės vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktais.

5. Atliekų vežimą tranzitu, išvežimą iš Lietuvos Respublikos ir įvežimą į Lietuvos Respubliką reglamentuoja Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktai ir tarptautinės sutartys. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija pagal kompetenciją kontroliuoja atliekų vežimo tranzitu, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką reikalavimų vykdymą pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 413/2010 (OL 2010 L 119, p. 1), ir kitų Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių nuostatas.

6. Atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektai steigiami Vyriausybės nustatyta tvarka.

7. Atliekų apdorojimo veiklai yra taikomi atliekų naudojimo ir šalinimo veiklai nustatyti reikalavimai.

8. Atliekas surenkančios ir (ar) vežančios įmonės surinktas ir vežamas atliekas turi pristatyti į atitinkamus atliekų apdorojimo įrenginius laikydamosi šio Įstatymo 4¹ straipsnio reikalavimų.

9. Atliekų turėtojas, perdavęs atliekas prekyautojui atliekomis, tarpininkui, atliekų naudotojui ar šalintojui, privalo turėti atliekų perdavimą patvirtinantį dokumentą.

10. Atliekas surenkančios, vežančios ir apdorojančios įmonės, prekyautojai atliekomis ir tarpininkai, įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingas atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingas – ilgiau kaip vienus metus, šią veiklą gali vykdyti tik įregistruoti į Atliekų tvarkytojų valstybės registrą.

11. Pavojingas atliekas surenkančios, vežančios, šalinančios ar naudojančios įmonės apdraudžia savo civilinę atsakomybę už žalą, kuri, vykdant tokią veiklą, gali būti padaryta tretiesiems asmenims ir (ar) jų turtui bei aplinkai.

12. Įmonės, dėl kurių veiklos susidaro atliekų, nelaikomos atliekų tvarkytojais, jeigu atliekos laikinai laikomos jų susidarymo vietoje iki jų surinkimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

4¹ straipsnis. Visuomenės sveikatos ir aplinkos apsauga

Atliekas būtina tvarkyti:

- 1) neviršijant teisės aktuose nustatytų aplinkos apsaugos normatyvų vandens, oro ar dirvožemio taršai, nekeltiant reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, gyvūnijai ar augalijai;
- 2) neviršijant teisės aktuose nustatytų triukšmo ar kvapų normatyvų;
- 3) nekeltiant reikšmingo neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ar aplinkosauginiu, gamtiniu ir (ar) kultūriniu požiūriu svarbioms vietovėms.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

5 straipsnis. Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planai

1. Atliekos turi būti tvarkomos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai.
2. Siekiant taupyti gamtos išteklius ir užtikrinti prevencijos priemonių atliekų susidarymui mažinti įgyvendinimą, įmonės, kurių ūkinėje komercinėje veikloje susidaro atliekų ir kurios pagal šio Įstatymo 6 straipsnio reikalavimus privalo gauti leidimus, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi rengti ir įgyvendinti gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planus.
3. Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planai peržiūrimi ir keičiami, jeigu pasikeičia gamybos technologija ar mastas, išskyrus pačiame plane numatytus pasikeitimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

6 straipsnis. Leidimai

1. Įmonės, ketinančios atlikti atliekų apdorojimą, ir įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus, turi gauti leidimus.
2. Leidimai išduodami tik toms atliekas naudojančioms ar šalinančioms įmonėms, kurios turi atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planus, parengtus pagal šio Įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
3. Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į įmonės vykdomą ekonominę veiklą, nustato atliekų apdorojimo veiklos rūšį ir nepavojingųjų atliekų, susidarantių šios įmonės ūkinės veiklos metu, rūšį ir kiekį, kuriuos ši įmonė turi teisę apdoroti be leidimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Įstatymas papildomas 6¹ straipsniu nuo 2011 m. gruodžio 12 d.:

6¹ straipsnis. Atliekų tvarkytojų valstybės registras

1. Atliekų tvarkytojų valstybės registro objektai:
  - 1) atliekas surenkančios ir vežančios įmonės;
  - 2) atliekas apdorojančios įmonės;
  - 3) prekyautojai atliekomis ir tarpininkai;
  - 4) įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus.
2. Atliekų tvarkytojų valstybės registrą steigia ir jo nuostatus tvirtina Vyriausybė.
3. Atliekų tvarkytojų valstybės registro vadovaujanti tvarkymo įstaiga – Aplinkos ministerija, registro tvarkymo įstaiga – Vyriausybės įgaliota institucija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

7 straipsnis. Atliekų apskaita ir ataskaitų teikimo tvarka

1. Atliekų apskaitą tvarko ir ataskaitas apie atliekų susidarymą ir tvarkymą Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka teikia:
  - 1) atliekas surenkančios, vežančios ar apdorojančios įmonės, prekyautojai pavojingosiomis atliekomis ir tarpininkai;
  - 2) įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus;

3) atliekų darytojai, atsižvelgiant į susidarančių atliekų kiekį ir rūšį, vykdomą veiklą ir įmonės dydį, Aplinkos ministerijos nustatytais atvejais.

2. Atliekų apskaitos duomenys naudojami atliekų susidarymo ir tvarkymo būklės analizei, atliekų tvarkymo tikslų ir užduočių vykdymo priežiūrai, visuomenės informavimui ir kitiems tikslams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

7¹ straipsnis. Atliekų sąrašas

1. Identifikuodamas atliekas, atliekų turėtojas turi vadovautis atliekų sąrašu.

2. Atliekų sąrašą, kuriame pateikiama atliekų klasifikacija pagal atliekų susidarymo šaltinį, tvirtina Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

8 straipsnis. Atliekų laikymas

1. Atliekos turi būti laikomos taip, kad neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

2. Atliekų laikymo priemonės, įrenginiai ir vietos, atsižvelgiant į juose laikomų atliekų savybes, turi atitikti teisės aktų nustatytus aplinkos apsaugos, priešgaisrinės apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

9 straipsnis. Atliekų tvarkymo dokumentų saugojimas

Pavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus, nepavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai – ne trumpiau kaip trejus metus Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

10 straipsnis. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas

1. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė turi turėti atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą, kuris smulkiai apibrėžtų visas atliekų priėmimo, laikymo, naudojimo, šalinimo, aplinkos stebėsenos (monitoringo) ir kontrolės operacijas, užtikrinančias aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatos saugą.

2. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas yra neatsiejama leidimo, numatyto šio Įstatymo 6 straipsnyje, dalis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

11 straipsnis. Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo sąlygos

1. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą taip, kad jos nutraukimo metu ir po veiklos nutraukimo neatsirastų neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai.

2. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė turi turėti Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka parengtą atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą. Jame turi būti numatyta:

1) didžiausias leidžiamas įmonėje laikyti atliekų kiekis, jų sutvarkymo priemonės ir išlaidos;

2) atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo bei sutvarkymo priemonės ir išlaidos;

3) atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių priežiūros po uždarymo priemonės, trukmė ir išlaidos;

4) šios dalies 1–3 punktuose numatytoms priemonėms įgyvendinti būtinų lėšų kaupimo sistema.

3. Pavojingas atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė bei įmonė, naudojanti ar šalinanti nepavojingas atliekas, kurių sąrašą nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, turi būti sudariusi laidavimo draudimo sutartį ar turėti banko garantiją, užtikrinančią atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos

nutraukimo plane numatytų priemonių finansavimą įmonės bankroto ar kitu atveju, kai įmonė privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą ir neturi sukaupusi tam reikalingų lėšų. Dokumentai, patvirtinantys laidavimo draudimo sutarties sudarymą ar banko garantijos suteikimą, pateikiami kartu su atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planu Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

11¹ straipsnis. Priežiūra

1. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir kitų įgaliotų institucijų pareigūnai teisės aktų nustatyta tvarka atlieka atliekas apdorojančių, surenkančių ar vežančių įmonių, tarpininkų, prekyautojų atliekomis ir atliekų darytojų priežiūrą, įskaitant šių įmonių patikrinimus.

2. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių patikrinimų dažnumą, atsižvelgiama į aplinkos apsaugos vadybos sistemos (ISO 14001 standarto) ir Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) įdiegimą gamyboje vadovaujantis 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB (OL 2009 L 342, p. 1).

3. Atliekų surinkimo ir vežimo patikrinimas apima surinktų bei vežamų atliekų kilmės, pobūdžio, kiekio, paskirties vietos tikrinimą. Teisės aktų nustatyta tvarka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės, kitų įgaliotų institucijų pareigūnai gali tikrinti, kaip laikomasi ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Įstatymas papildomas 11² straipsniu nuo 2011 m. gruodžio 12 d.:

11² straipsnis. Atliekų tvarkymo specialistų kompetencija

1. Eksploatuoti sąvartynus, surinkti, vežti, apdoroti pavojingąsias atliekas, deginti atliekas gali tik atliekų tvarkymo įmonės, kuriose dirba šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys, išklause atliekų tvarkymo specialistų mokymo kursus pagal aplinkos ministro patvirtintas Atliekų tvarkymo specialistų mokymo programas (toliau šiame straipsnyje – specialistai) ir gavę jų žinias atitinkamoje atliekų tvarkymo srityje patvirtinantį pažymėjimą (toliau – pažymėjimas), arba valstybės narės piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojasi Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, turėdami valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį teisę vykdyti šioje dalyje nurodytą atliekų tvarkymo veiklą.

2. Pažymėjimą privalo turėti:

1) sąvartynus eksploatuojančių įmonių vadovai ir jų paskirti kiti už sąvartynų eksploatavimą atsakingi darbuotojai;

2) už pavojingųjų atliekų surinkimą, vežimą, laikymą ir apdorojimą atsakingi įmonių darbuotojai;

3) už atliekų deginimo (kai atliekos deginamos kaip įprastinis arba kaip papildomas kuras) įrenginių eksploatavimą ir kontrolę atsakingi įmonių darbuotojai.

3. Aplinkos ministras tvirtina Atliekų tvarkymo specialistų mokymo programas ir nustato specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarką.

4. Specialistai, turintys pažymėjimą, privalo ne rečiau kaip kas treji metai tobulinti kompetenciją specialistų mokymo kursuose aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

KETVIRTASIS SKIRSNIS PAVOJINGŲ ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI

12 straipsnis. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimas

1. Įmonės, kurios surenka, saugo, šalina ar naudoja pavojingas atliekas, turi gauti licenciją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Licencijoje turi būti nurodytos pavojingų atliekų, kurias licencijos turėtojas gali tvarkyti, rūšys bei šių atliekų tvarkymo būdai.

3. Licencija gali būti išduodama tik tai įmonei, kuri pagal šio Įstatymo 6 straipsnio reikalavimus yra gavusi leidimą, kurios darbuotojų kvalifikacija atitinka nustatytus pavojingų atliekų tvarkymo atestacinius reikalavimus ir kurios veikla apdrausta draudimo kompanijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

12¹ straipsnis. Alyvos atliekos

1. Atsižvelgiant į alyvos atliekų apdorojimo technines galimybes ir ekonominį pagrįstumą ir vadovaujantis šio Įstatymo 14, 15 ir 17 straipsniais, būtina:

- 1) alyvos atliekas rūšiuoti jų susidarymo vietoje ir surinkti atskirai;
- 2) alyvos atliekas apdoroti pagal šio Įstatymo 3 ir 4¹ straipsnių reikalavimus;
- 3) alyvos atliekų nemaišyti su skirtingas savybes turinčiomis alyvos atliekomis ir su kitomis atliekomis ar medžiagomis, jeigu toks maišymas trukdo jas apdoroti.

2. Detalesnius alyvos atliekų tvarkymo reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

13 straipsnis. Pavojingųjų atliekų identifikavimas ir deklaravimas

Pavojingųjų atliekų turėtojas privalo identifikuoti ir deklaruoti turimas pavojingąsias atliekas Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

14 straipsnis. Pavojingųjų atliekų maišymas

1. Pavojingosios atliekos negali būti maišomos su kitomis pavojingosiomis atliekomis arba su kitomis atliekomis ar medžiagomis, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus. Pavojingųjų atliekų maišymas apima ir jų skiedimą.

2. Pavojingąsias atliekas galima maišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:

- 1) maišymą atlieka įmonė, gavusi leidimą, kaip numatyta šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje;
- 2) laikomasi šio Įstatymo 4¹ straipsnio reikalavimų, o pavojingas pavojingųjų atliekų tvarkymo poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai nedidėja;
- 3) maišymas atitinka geriausią prieinamą gamybos būdą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

15 straipsnis. Pavojingųjų atliekų pakavimas ir ženklavimas

Laikinais laikomos, laikomos, surenkamos ir vežamos pavojingosios atliekos turi būti supakuotos ir paženklintos. Pavojingųjų atliekų pakavimo ir ženklavimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

16 straipsnis. Pavojingų atliekų naudojimo ar šalinimo įmonės darbo žurnalas

Pavojingų atliekų naudojimo ar šalinimo įmonė privalo pildyti darbo žurnalą, kuriame registruojami pavojingų atliekų priėmimo, saugojimo, naudojimo, šalinimo etapai, vežimas bei tiksli jų buvimo vieta įmonėje. Darbo žurnalo formą ir pildymo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

17 straipsnis. Pavojingųjų atliekų vežimo tvarka

1. Pavojingosios atliekos vežamos pagal Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose ir tarptautinėse sutartyse nustatytus pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimus.

2. Pavojingąsias atliekas vežant Lietuvos Respublikos viduje, privaloma turėti pavojingųjų atliekų lydraštį. Pavojingųjų atliekų lydraščio formą, jo pildymo ir naudojimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

18 straipsnis. Pavojingų atliekų tranzito, išvežimo ir įvežimo apskaita

Pavojingų atliekų tranzito, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką apskaitą tvarko Aplinkos ministerija.

18¹ straipsnis. Buityje susidarančios pavojingosios atliekos

1. Buityje susidarančioms mišrioms atliekoms netaikomi šio Įstatymo 7, 9, 13, 14, 15 ir 17 straipsnių reikalavimai.

2. Buityje susidarančioms pavojingosioms atliekoms šio Įstatymo 7, 9, 15 ir 17 straipsnių reikalavimai netaikomi tol, kol jas priima atliekas surenkanti, šalinanti arba naudojanti įmonė, kuri turi leidimą ir (ar) yra įregistruota į Atliekų tvarkytojų valstybės registrą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

19 straipsnis. Avarių prevencija, likvidavimas, tyrimas

1. Pavojingas atliekas gaminančios ir tvarkančios įmonės bei nepavojingas atliekas šalinančios įmonės privalo parengti avarių likvidavimo planus. Šiuose planuose turi būti numatyti įmonės darbuotojų veiksmai galimos avarijos metu, kad nekiltų arba būtų mažesnis pavojus žmonių sveikatai ar aplinkai.

2. Įvykus avarijai arba išsipylus pavojingoms atliekoms ar jų pavojingiems komponentams, galintiems sukelti pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai, avarija nedelsiant turi būti likviduojama pagal avarių likvidavimo planą ir nustatomos avarijos priežastys. Avarių likvidavimo planai sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ TVARKYMO VALSTYBINIS REGLAMENTAVIMAS

20 straipsnis. Aplinkos ministerijos funkcijos

1. Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimą.

2. Aplinkos ministerija koordinuoja kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą atliekų tvarkymo srityje, ieško papildomų finansavimo šaltinių valstybės bei savivaldybių institucijų parengtiems atliekų tvarkymo projektams finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-782](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2645 (2010-05-11)

21 straipsnis. Sveikatos apsaugos ministerijos funkcijos

1. Sveikatos apsaugos ministerija atlieka pavojingų atliekų ir jų tvarkymo veiklos poveikio žmogaus ir visuomenės sveikatai ekspertizę, reglamentuoja medicininių atliekų tvarkymą sveikatos priežiūros įstaigose.

2. Sveikatos apsaugos ministerija koordinuoja sveikatos priežiūros įstaigų veiksmus diegiant medicininių atliekų tvarkymo pajėgumus. Tais atvejais, kai sveikatos priežiūros įstaigos nesugeba užtikrinti saugaus medicininių atliekų sutvarkymo, Sveikatos apsaugos ministerija inicijuoja šių atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

22 straipsnis. Ūkio ministerijos funkcijos

1. Ūkio ministerija rengia ir tvirtina programas, skatinančias atliekų prevenciją, taip pat skatinančias mažinti gamyboje susidarančių atliekų kiekį, diegti mažaatliekes technologijas, kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams; koordinuoja šių programų įgyvendinimą.

2. Ūkio ministerija koordinuoja pramonės įmonių veiksmus diegiant gamyboje susidarančių atliekų tvarkymo pajėgumus. Tais atvejais, kai pramonės įmonės nesugeba užtikrinti saugaus savo atliekų sutvarkymo, Ūkio ministerija inicijuoja atitinkamų atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

23 straipsnis. Žemės ūkio ministerijos funkcijos

Žemės ūkio ministerija koordinuoja žemės ūkio ir maisto pramonės įmonių veiksmus diegiant jų gamyboje susidarančių atliekų tvarkymo pajėgumus. Tais atvejais, kai žemės ūkio ir maisto pramonės įmonės nesugeba užtikrinti saugaus savo atliekų sutvarkymo, Žemės ūkio ministerija inicijuoja atitinkamų atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

24 straipsnis. (Neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-782](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2645 (2010-05-11)

25 straipsnis. Savivaldybių funkcijos

Savivaldybių institucijos organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, organizuoja atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris nebeegzistuoja, tvarkymą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ TVARKYMO PLANAI IR PREVENCIJOS PROGRAMA

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

26 straipsnis. Valstybinis atliekų tvarkymo planas

1. Šiame Įstatyme nurodytiems reikalavimams įgyvendinti parengiamas Valstybinis atliekų tvarkymo planas. Šis planas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi būti derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.

2. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatomos atliekų tvarkymo užduotys, strateginiai atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai jiems įgyvendinti.

3. Valstybinį atliekų tvarkymo planą ir jo įgyvendinimo priemones rengia Aplinkos ministerija ir tvirtina Vyriausybė.

4. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane turi būti numatyti tikslai ir uždaviniai į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti.

5. Valstybinį atliekų tvarkymo planą Aplinkos ministerija įvertina ne rečiau kaip kas šešeri metai ir prireikus patikslintą Valstybinį atliekų tvarkymo planą teikia Vyriausybei tvirtinti.

6. Už Valstybinio atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo priemonių vykdymo koordinavimą atsakinga Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

27 straipsnis. Regioniniai atliekų tvarkymo planai

1. Regioniniuose atliekų tvarkymo planuose turi būti nustatytos priemonės, užtikrinančios valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

2. Pagrindinis regioninių atliekų tvarkymo planų tikslas – suderinti savivaldybių veiksmus organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius.

3. Regioniniai atliekų tvarkymo planai turi būti suderinti su regionų plėtros planais.

4. Regioninius atliekų tvarkymo planus rengia regionų plėtros tarybos sudarytos darbo grupės.

5. Regioninių atliekų tvarkymo planų rengimą koordinuoja ir juos tvirtina regionų plėtros tarybos.

6. Regioniniuose atliekų tvarkymo planuose turi būti numatytos priemonės į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti.

7. Detalesnius regioninių atliekų tvarkymo planų reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

8. Regioninių atliekų tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

28 straipsnis. Savivaldybių atliekų tvarkymo planai

1. Savivaldybių atliekų tvarkymo planuose turi būti nustatytos priemonės, užtikrinančios valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane bei regioniniuose atliekų tvarkymo planuose nustatytų užduočių įgyvendinimą.

2. Pagrindinis savivaldybių atliekų tvarkymo planų tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

3. Savivaldybių atliekų tvarkymo planus rengia savivaldybės ir tvirtina savivaldybių tarybos.

4. Savivaldybių atliekų tvarkymo planuose turi būti numatytos priemonės į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti.

5. Detalesnius savivaldybių atliekų tvarkymo planų reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

6. Savivaldybių atliekų tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

29 straipsnis. Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Įstatymas papildomas 29¹ straipsniu nuo 2013 m. gruodžio 12 d.:

29¹ straipsnis. Valstybinė atliekų prevencijos programa

1. Siekiant užtikrinti atliekų prevencijos praktinį įgyvendinimą, turi būti parengta, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka derinama su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene ir patvirtinta Valstybinė atliekų prevencijos programa.

2. Valstybinėje atliekų prevencijos programoje turi būti:

1) apibūdintos galiojančios atliekų prevencijos priemonės;

2) nustatyti atliekų prevencijos tikslai;

3) numatytos atliekų prevencijos priemonės;

4) nustatyti konkretūs atliekų prevencijos priemonių kokybės ar kiekybės kriterijai.

3. Valstybinė atliekų prevencijos programa turi būti įvertinama kas šešeri metai ir prireikus tikslinama.

4. Valstybinę atliekų prevencijos programą rengia ir tvirtina Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

SEPTINTASIS SKIRSNIS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS

30 straipsnis. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimas

1. Savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijose susidarantiems komunaliniams atliekams tvarkyti. Šiose sistemose gali būti tvarkomos visos atliekos, išskyrus atliekas įmonių, kurių leidimuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose.

2. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos turi būti organizuojamos taip, kad skatintų atliekų naudojimą ir perdirbimą, įskaitant komunalinių biologiškai skaidžių atliekų rūšiavimo ir kompostavimo jų susidarymo vietoje skatinimą.

3. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos turi būti organizuojamos taip, kad miestai, miesteliai ir kaimai būtų aprūpinti:

1) atliekų surinkimo ir išvežimo priemonėmis;

2) atliekų (bent jau popieriaus, metalo, plastiko ir stiklo) rūšiavimo jų susidarymo vietose priemonėmis. Rūšiavimo priemonėmis turi būti užtikrintas asmenims patogus antrinių žaliavų surinkimas;

3) atskirų komunalinių atliekų srautų – buityje susidarančių statybos ir griovimo atliekų, didžiųjų atliekų (baldų ir pan.), elektros ir elektroninės įrangos, naudotų padangų – atskiro surinkimo priemonėmis;

4) buityje susidarančių pavojingų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) atskiro surinkimo priemonėmis. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų.

4. Eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybės gali pavesti (kaip privalomą užduotį) savivaldybės įsteigta bendrovei arba kelių savivaldybių įsteigta atliekų tvarkymo įstaigai, įmonei ar organizacijai. Savivaldybės gali organizuoti ir komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo paslaugų operatorių (atliekų tvarkytojų) atrankos konkursą arba, nutarusios įvesti vietinę rinkliavą iš atliekų turėtojų už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, turi organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo (komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo) paslaugų viešojo pirkimo konkursą.

5. Įmonės, kurios vykdo komunalinių atliekų surinkimą, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, šią veiklą savivaldybės teritorijoje gali vykdyti tik tuo atveju, jeigu yra sudariusios sutartis su savivaldybe (arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

6. Šio Įstatymo 34⁽¹⁾ straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytų atliekų tvarkymo užduotims įgyvendinti gali būti diegiamos savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos. Šiuo atveju atliekų surinkimo sistemos diegimo sąlygos turi būti suderintos su savivaldybe Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

7. Savivaldybės iki 2007 m. sausio 1 d. privalo:

1) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka savivaldybės teritorijoje užtikrinti bent vienos didelio gabarito atliekų surinkimo aikštelės įrengimą, jei tokios aikštelės savivaldybės teritorijoje nėra ir pagal regioninę atliekų tvarkymo sistemą tokia aikštelė nenumatyta įrengti. Tuo atveju, jei įrengti aikštelę nėra galimybės, savivaldybės privalo aprūpinti kitomis atliekų surinkimo priemonėmis;

2) į sutartis su komunalines atliekas tvarkančiomis įmonėmis įrašyti nuostatas dėl šių įmonių pareigos atskirai rinkti ir rūšiuoti buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas, atliekų vežimo perdirbėjams bei atliekų surinkimo priimant jas iš vietos tvarką.

8. Fiziniai ir juridiniai asmenys buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas privalo atskirti nuo komunalinių atliekų ir rūšiuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, Žin., 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

31 straipsnis. Savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklės

1. Savivaldybių tarybos turi patvirtinti taisykles, reglamentuojančias viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą ir užtikrinančias, kad šios paslaugos atitiktų aplinkosaugos, techninius-ekonominius, higienos reikalavimus ir savivaldybių bei regioninių atliekų tvarkymo planų įgyvendinimą, nustatančias komunalinių atliekų tvarkymo sąlygas.

2. Kaip vykdomi savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyti reikalavimai, kontroliuoja savivaldybių institucijos.

3. Savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklės turi būti paskelbtos vietinėje spaudoje.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ TVARKYMO EKONOMINĖS IR FINANSINĖS PRIEMONĖS

32 straipsnis. Principas „teršėjas moka“

1. Atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas.

2. Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas nustato mokestį už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuotės atliekomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

33 straipsnis. Atliekų tvarkymo papildomi finansavimo šaltiniai

Atliekų tvarkymo papildomi finansavimo šaltiniai:

- 1) Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšos;
- 2) valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai;
- 3) Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos;
- 4) Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos;
- 5) Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšos;
- 6) užsienio šalių, tarptautinių organizacijų ir finansų institucijų bei Lietuvos Respublikos

asmenų tiksliniai įnašai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1615](#), 2003-06-10, *Žin.*, 2003, Nr. 61-2768 (2003-06-27)

34 straipsnis. Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programa

1. Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programa (toliau – Programa) sudaroma atliekų tvarkymo finansavimo galimybėms padidinti.

2. Programos lėšas sudaro Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nustatytas mokestis už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekomis, taip pat lėšos, gautos pagal šio Įstatymo 34⁶ straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytas garantijas, laidavimo draudimo sutartis ir kitus dokumentus, užtikrinančius atliekų tvarkymo finansavimą.

3. Programos lėšos naudojamos finansuoti:

1) elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo sistemų kūrimą, funkcionavimą ir vystymą, įskaitant ir investicinių projektų įgyvendinimą;

2) visuomenės ir savivaldybių darbuotojų mokymą, švietimą ir informavimą elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės bei jų atliekų tvarkymo klausimais – ne daugiau kaip 5 procentai Programos metinių įplaukų;

3) elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo sistemų kūrimą, funkcionavimą ir vystymą, teikiant dotacijas savivaldybėms ir subsidijas ūkio subjektams;

4) Programos lėšų ir mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekomis administravimo priemonės.

4. Programos lėšos naudojamos einamaisiais biudžetiniais metais šio straipsnio 3 dalyje numatytoms priemonėms finansuoti, o jei nėra galimybės, – perkeliamos į kitus biudžetinius metus.

5. Savivaldybės ir ūkio subjektai, įgyvendindami elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo sistemų kūrimo, funkcionavimo ir vystymo projektus, Programos lėšas naudoja vadovaudamiesi Viešųjų pirkimų įstatymu.

6. Programos lėšas administruoja ir jų naudojimo tvarką, finansuojamų priemonių tikslus, uždavinius, siekiamus rezultatus, paraiškų pateikimo ir vertinimo kriterijus, subsidijų ir dotacijų teikimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽¹⁾ skirsniu:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Skirsnio pakeitimas:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

AŠTUNTASIS⁽¹⁾ SKIRSNIS

GAMINTOJŲ, IMPORTUOTOJŲ IR PLATINTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

34⁽¹⁾ straipsnis. Gamintojų ir importuotojų teisės ir pareigos

1. Gamintojai ir importuotojai turi teisę:

1) individualiai tvarkyti savo gaminių ir (ar) pakuočių atliekas;
2) gaminių ir (ar) pakuočių atliekas sutartiniais pagrindais pavesti tvarkyti tokias atliekas tvarkančioms įmonėms;

3) įsteigti organizacijas ir joms pavesti diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias atliekų surinkimo sistemas, kad būtų įvykdytos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos gaminių ir (ar) pakuotės atliekų tvarkymo užduotys. Šio punkto nuostatų įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

4) steigti šio Įstatymo 34⁽³⁾ straipsnyje nurodytas gamintojų ir importuotojų organizacijas ar tapti tokių organizacijų nariais.

2. Gamintojai ir importuotojai privalo:

1) registruotis šio Įstatymo 34⁽²⁾ straipsnio nustatyta tvarka;
2) įvykdyti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas gaminių ir (ar) pakuotės atliekų tvarkymo užduotis;

3) tvarkyti alyvų, transporto priemonių, elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir šių bei kitų gaminių pakuočių apskaitą ir teikti ataskaitas Vyriausybės įgaliotai institucijai šios institucijos nustatyta tvarka.

3. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, be pareigų, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, taip pat privalo elektros ir elektroninės įrangos platintojui pateikti registravimąsi patvirtinantį dokumentą.

4. Transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai privalo sukurti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sistemą, užtikrinančią, kad eksploatuoti netinkamos transporto priemonės būtų surenkamos ir sutvarkomos. Ši sistema turi būti organizuota taip, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią transporto priemonę tokias atliekas tvarkančioms įmonėms, išskyrus atvejus, kai:

1) eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi transporto priemonės veikimui būtinų pagrindinių dalių – variklio ir kėbulo;

2) eksploatuoti netinkamoje transporto priemonėje yra palikta papildomų pavojingų arba kitų atliekų. Papildomai paliktomis atliekomis nelaikomos natūraliai transporto priemonėje esančios atliekos.

5. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai iki 2011 m. vasario 13 d. parduodami naujus gaminius pardavimo dokumentuose vartotojams gali nurodyti 2–10 kategorijų elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo išlaidas, o iki 2013 m. vasario 13 d. – 1 kategorijos elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo išlaidas. Elektros ir elektroninės įrangos kategorijas nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

34² straipsnis. Gamintojų ir importuotojų registravimas

1. Gamintojai ir importuotojai turi registruotis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai registruodamiesi pateikia ir vieną iš šio Įstatymo 34⁶ straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų, įrodančių, kad visų jų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

34⁽³⁾ straipsnis. Gamintojų ir importuotojų organizacijos

1. Gamintojų ir importuotojų organizacija (toliau šiame straipsnyje – Organizacija) yra viešasis juridinis asmuo, kurio pelnas gali būti naudojamas tik Organizacijos tikslams siekti ir negali būti paskirstomas ar kitokia forma perduodamas Organizacijos steigėjams ar nariams. Organizacija

steigiama vadovaujantis Asociacijų įstatymo ar kitų įstatymų nustatyta tvarka ir į ją gali stoti nauji nariai.

2. Visų Organizacijos steigėjų ir narių pareigas bei užduotis Organizacija turi vykdyti vienodomis sąlygomis.

3. Organizacija gali verstis tik ta veikla, kuri skirta šio Įstatymo 34⁽¹⁾ straipsnyje numatytoms Organizacijos steigėjų ir narių pareigoms vykdyti, bei su tuo susijusia veikla (gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas, konsultavimas atliekų tvarkymo klausimais, atliekų tvarkymo specialistų mokymas ir jų kvalifikacijos kėlimas, visuomenės švietimas atliekų tvarkymo klausimais).

4. Vienas Organizacijos steigėjas arba steigėjų grupė, privalanti sudaryti konsoliduotą finansinę atskaitomybę, arba steigėjų grupė, kurioje teisė tiesiogiai ar netiesiogiai valdyti šiuos steigėjus ir paveikti jų finansinę ir ūkinę veiklą priklauso tiems patiems asmenims, negali turėti daugiau kaip 1/5 balsų priimant sprendimus visuotiniame Organizacijos steigėjų susirinkime.

5. Organizacija gali vykdyti savo veiklą tik gavusi licenciją. Licencijavimo taisyklės, atsižvelgdama į alyvų, elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų bei netinkamų naudoti transporto priemonių tvarkymo organizavimo specifiką, tvirtina Vyriausybė. Už licencijos Organizacijai išdavimą, patikslinimą ar licencijos dublikato išdavimą imama Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

6. Licencija išduodama Organizacijai, kuri atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir turi su Vyriausybės įgaliota institucija suderintus:

1) atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planą, kuriame turi būti numatytos priemonės ir veiksmai, užtikrinantys šio Įstatymo 34⁽¹⁾ straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytų užduočių įvykdymą;

2) atliekų tvarkymo finansavimo schemą, garantuojančią, kad alyvų, elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų bei netinkamų naudoti transporto priemonių tvarkymas bus finansuojamas;

3) visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programą.

7. Kiekvienais metais Organizacija pateikia ataskaitą apie praėjusių metų atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plano vykdymą visuomenei susipažinti ir Vyriausybės įgaliotai institucijai šios institucijos nustatyta tvarka.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

34⁽⁴⁾ straipsnis. Elektros ir elektroninės įrangos platintojų pareigos ir teisės

1. Elektros ir elektroninės įrangos platintojams (toliau šiame straipsnyje – platintojai) draudžiama platinti elektros ir elektroninę įrangą, kurios gamintojas, importuotojas nėra įsiregistravęs šio Įstatymo 34² straipsnyje nustatyta tvarka, taip pat kurio elektros ir elektroninė įranga nėra paženklinta šio Įstatymo 34⁵ straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Platintojai privalo, nereikalaudami papildomai sumokėti, priimti vartotojo atiduodamas buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas tuo atveju, jei vartotojo atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra tos pačios paskirties kaip jo perkama elektros ir elektroninė įranga ir jei atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekis (skaičiuojant įrangos vienetais) atitinka perkamos elektros ir elektroninės įrangos kiekį. Gamintojo ir importuotojo pageidavimu platintojas turi vartotojui nurodyti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo išlaidas.

3. Platintojai gali nesilaikyti šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų ir nepriimti vartotojo atiduodamų elektros ir elektroninės įrangos atliekų, jeigu šias atliekas sudaro elektros ir elektroninė įranga be pagrindinių tokios įrangos dalių ar jose yra atliekų, nepriskiriamų elektros ir elektroninės įrangos atliekoms ir (ar) šios atliekos kelia pavojų darbuotojų sveikatai bei saugumui.

4. Iš vartotojų priimtas buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas platintojai privalo perduoti elektros ir elektroninės įrangos atliekas tvarkančiai įmonei, kuri atitinka tokioms įmonėms Aplinkos ministerijos patvirtintus reikalavimus.

5. Platintojai, priimančys iš vartotojų buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas, prekybos vietoje privalo informuoti vartotojus apie tai, kaip jie gali atiduoti šias atliekas platintojams.

6. Šio straipsnio reikalavimai taip pat taikomi platintojams, kurie į Lietuvos rinką tiekdami elektros ir elektroninę įrangą naudojami nuotolinio ryšio priemonėmis. Šiuo atveju vartotojams turi būti sudarytos sąlygos atiduoti elektros ir elektroninės įrangos atliekas elektros ir elektroninės įrangos atsiėmimo vietoje.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

34⁵ straipsnis. Elektros ir elektroninės įrangos ženklėjimas

Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka standartiniu ženklu ženklėti po 2005 m. rugpjūčio 13 d. į Lietuvos rinką išleidžiamą elektros ir elektroninę įrangą. Ženklėjimas privalo būti toks, kad po išleidimo į Lietuvos rinką būtų galima vienareikšmiškai nustatyti elektros ir elektroninės įrangos gamintoją ir (ar) importuotoją ir išleidimo į Lietuvos rinką datą ir kad vartotojai būtų informuoti apie būtinybę atskirai rinkti elektros ir elektroninės įrangos atliekas. Jeigu dėl elektros ir elektroninės įrangos dydžio ar funkcinės paskirties ant minėtos įrangos to padaryti praktiškai neįmanoma, toks ženklėjimas turi būti spausdinamas ant elektros ir elektroninės įrangos pakuotės, naudojimo instrukcijoje ir garantijos pažymėjime.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

34⁶ straipsnis. Buityje susidarantių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimas ir tvarkymas

1. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi užtikrinti savo organizuojamose elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo sistemose, savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ar (ir) pas platintojus surinktų buitėje susidarantių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą taip:

1) iki 2005 m. rugpjūčio 13 d. į rinką išleistos elektros ir elektroninės įrangos buitėje susidarantių atliekų (istorinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų) tvarkymą rinkoje dalyvaujantys elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi finansuoti proporcingai jų užimamai atitinkamos paskirties įrangos rinkos daliai. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, nustatydamas elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduotis, nustato, kokią procentinę dalį (pagal svorį) istorinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų turi sutvarkyti gamintojas ir (ar) importuotojas, atsižvelgiant į per atitinkamus metus į rinką išleistos elektros ir elektroninės įrangos kieki;

2) elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi finansuoti nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. į rinką išleistos savo elektros ir elektroninės įrangos buitėje susidarantių atliekų tvarkymą.

2. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi teikti informaciją elektros ir elektroninės įrangos vartotojams, elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojams apie joje esančias pavojingas medžiagas ir jų keliamą pavojų aplinkai bei žmonių sveikatai.

3. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. išleisdami į rinką elektros ir elektroninę įrangą, registruodamiesi šio Įstatymo 34⁽²⁾ straipsnyje nustatyta tvarka turi pateikti dokumentus, įrodančius, kad visų jų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas. Tokie dokumentai gali būti:

1) banko garantija, išduota gamintojui ar importuotojui;

2) laidavimo draudimo sutartis, sudaryta tarp elektros ir elektroninės įrangos gamintojo ar importuotojo ir draudiko;

3) sutartis ar kitas dokumentas, įrodantis dalyvavimą gamintojų ir importuotojų organizacijoje, garantuojančioje, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas, bei atitinkančioje šio Įstatymo 34⁽³⁾ straipsnio reikalavimus;

4) dokumentai, nurodyti šio straipsnio 4 dalyje, kuriais patvirtinamas elektros ir elektroninės įrangos gamintojo ar importuotojo dalyvavimas kolektyvinės atsakomybės atliekų tvarkymo finansavimo sistemoje. Dalyvaudamas šioje sistemoje gamintojas ir importuotojas vykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas užduotis neatsižvelgdamas į tai, ar tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos atliekos, išleistos į rinką, yra jo, ar yra tik tos pačios kategorijos. Gamintojai ir importuotojai turi teisę reikalauti, kad jų išleistos į rinką elektros ir elektroninės įrangos atliekos būtų tvarkomos atskirai, jeigu jie padengia susidariusias išlaidas;

5) dokumentas, įrodantis gamintojų ir importuotojų dalyvavimą kitų įstatymų nustatytoje elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo finansavimo sistemoje (scheme).

4. Dokumentas, patvirtinantis elektros ir elektroninės įrangos gamintojo ar importuotojo dalyvavimą šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytoje kolektyvinės atsakomybės atliekų tvarkymo finansavimo sistemoje, yra:

1) banko garantija, užtikrinanti einamųjų metų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduoties įvykdymą;

2) laidavimo sutartis, sudaryta tarp gamintojo ar importuotojo ir kito juridinio asmens, užtikrinanti einamųjų metų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduoties įvykdymą;

3) laidavimo draudimo sutartis, sudaryta tarp gamintojo ar importuotojo ir draudiko, užtikrinanti einamųjų metų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduoties įvykdymą;

4) kitas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas dokumentas, užtikrinantis einamųjų metų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduoties įvykdymą.

5. Banko garantijos, laidavimo sutarties bei kitų sutarčių, nurodytų šio straipsnio 3 ir 4 dalyse, sudarymo ir vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

34⁽⁷⁾ straipsnis. Ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas

1. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo užtikrinti ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą taip:

1) elektros ir elektroninės įrangos, išleistos į rinką iki 2005 m. rugpjūčio 13 d., atliekų (istorinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų), atiduodamų perkant naują tos pačios paskirties elektros ir elektroninę įrangą, tvarkymą privalo finansuoti gamintojai ir importuotojai, tiekiantys šią įrangą;

2) elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo finansuoti nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. į rinką išleistos savo elektros ir elektroninės įrangos ne buityje susidarančių atliekų tvarkymą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytų ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą turi užtikrinti šių atliekų turėtojai.

3. Gamintojai ir importuotojai gali susitarti su atliekų turėtojais ir ne buityje susidarančių istorinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą finansuoti kitaip, negu nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse. Tokie susitarimai turi užtikrinti, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekos bus surinktos ir sutvarkytos laikantis šio Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

34⁸ straipsnis. Baterijų ir akumuliatorių tiekimas rinkai

1. Baterijų ir akumuliatorių tiekimas rinkai – baterijų ir akumuliatorių tiekimas už tam tikrą mokestį arba nemokamai kitam asmeniui Europos Bendrijoje, įskaitant importą į Europos Bendrijos muitų teritoriją.

2. Baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir importuotojams draudžiama tiekti rinkai baterijas ir akumuliatorius, kuriuose viršijamas Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytas gyvsidabrio ir kadmio kiekis.

3. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai Ūkio ministerijos nustatyta tvarka privalo ženklinti tiekiamas rinkai baterijas ir akumuliatorius.

Įstatymas papildytas straipsniu:

34⁹ straipsnis. Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymas

1. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo:

1) iki 2009 m. rugsėjo 26 d. organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų apdorojimo ir perdirbimo sistemą, atitinkančią Europos Sąjungos geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniuose dokumentuose nustatytus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus;

2) užtikrinti, kad nuo 2009 m. rugsėjo 26 d. visos surinktos baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų apdorojamos ir perdirbamos pagal Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos ir atliekų tvarkymo reikalavimus;

3) užtikrinti, kad nuo 2011 m. rugsėjo 26 d. perdirbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų pasiektas Vyriausybės nustatytas baterijų ir akumuliatorių perdirbimo efektyvumas.

2. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka per visuomenės informavimo kampanijas ir kitais būdais turi informuoti vartotojus apie baterijose ir akumuliatoriuose esančių medžiagų keliamą pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai, baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemas.

3. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai turi padengti visų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, vežimo, apdorojimo ir perdirbimo išlaidas, taip pat šio straipsnio 2 dalyje nurodytų visuomenės informavimo kampanijų organizavimo ir vykdymo išlaidas.

4. Pramoninių ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai gali susitarti su šių baterijų ir akumuliatorių vartotojais pramoninių ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą finansuoti kitaip, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje. Tokie susitarimai turi užtikrinti, kad pramoninių ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekos bus surinktos ir sutvarkytos laikantis šio Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

5. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemą, kad nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekos iš vartotojų būtų priimamos nemokamai ir nereikalaujant pirkti naują bateriją ar akumuliatorių. Ši sistema turi sudaryti sąlygas vartotojams patogiose surinkimo vietose, išdėstytose atsižvelgiant į gyventojų tankį, atiduoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas.

6. Pramoninių baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo iš vartotojų priimti bet kokios cheminės sudėties ir kilmės pramoninių baterijų ir akumuliatorių atliekas.

7. Automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemą, kad privačiose nekomercinės paskirties transporto priemonėse naudotų baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų surenkamos nemokamai ir nereikalaujant pirkti naują bateriją ar akumuliatorių.

8. Visi ūkio subjektai – baterijų ir akumuliatorių gamintojai, importuotojai, platintojai, baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkytojai – turi teisę dalyvauti šiame straipsnyje nurodytose baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemose.

9. Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklės, baterijų ir akumuliatorių priskyrimo nešiojamosioms, automobiliams skirtoms, pramoninėms ar kitoms baterijų ir akumuliatorių rūšims tvarką ir reikalavimus nešiojamųjų ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemoms nustato Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

34¹⁰ straipsnis. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojų pareigos

1. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojai privalo:

1) nemokamai priimti vartotojų atiduodamas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas;

2) Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka informuoti vartotojus apie galimybę atiduoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas jų prekybos vietose;

3) iš vartotojų priimtas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas perduoti įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti šias atliekas.

2. Parduodant nešiojamąsias baterijas ir akumuliatorius, draudžiama vartotojams atskirai nurodyti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo išlaidas.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

34¹¹ straipsnis. Aštuntojo¹ skirsnio taikymas

Šio skirsnio nuostatos netaikomos:

1) su Lietuvos Respublikos pagrindinių saugumo interesų apsauga susijusiai įrangai, ginklams, amunicijai ir karinės paskirties įrangai (išskyrus gaminius, kurie nėra skirti kariniams tikslams);

2) šio straipsnio 1 punkte nurodytuose gaminiuose ir skrydžiams į kosmosą skirtoje įrangoje naudojamoms baterijoms ir akumuliatoriams.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

**DEVINTASIS SKIRSNIS
ATSAKOMYBĖ**

35 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

**DEŠIMTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMAS**

36 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija:

1) iki 2003 m. sausio 1 d. nustato atliekų vežimo tranzitu, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką reikalavimus.

2) (neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

37 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d., išskyrus 12 straipsnį, kuris įsigalioja nuo 2003 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
1 priedas

Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Priedo žymos pakeitimas:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Priedo pakeitimas:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
2 priedas

Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Priedo pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
3 priedas

Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Priedo pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
4 priedas

SAVYBĖS, DĖL KURIŲ ATLIEKOS TAMPA PAVOJINGOSIOMIS

H1 Sprogstamosios: medžiagos ir preparatai, kurie nuo liepsnos gali sprogti arba kurie yra jautresni smūgiui ar trinčiai negu dinitrobenzenas

H2 Oksiduojamosios: medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su kitomis medžiagomis, ypač degiomis, sukelia stiprią egzotermišką reakciją

H3-A Labai degios:

– skystos medžiagos ir preparatai, kurių pliūpsnio temperatūra žemesnė negu 21 °C (įskaitant itin degius skysčius), arba

– medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su oru aplinkos temperatūros sąlygomis gali įkaisti ir galiausiai savaime užsidegti be pašalinės energijos, arba

– kietos medžiagos ir preparatai, kurie nuo trumpo sąlyčio su ugnies šaltiniu gali lengvai užsidegti ir kurie pašalinus ugnies šaltinį dega toliau arba sudega, arba

– dujinės medžiagos ir preparatai, kurie gali užsidegti ore esant normaliam slėgiui, arba

– medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su vandeniu ar drėgnu oru skleidžia pavojingai dideliu kiekiu labai degias dujas

H3-B Degios: skystos medžiagos ir preparatai, kurių pliūpsnio temperatūra lygi arba aukštesnė negu 21 °C ir lygi arba žemesnė negu 55 °C

H4 Dirginančios: medžiagos ir preparatai, neturintys ėdžių savybių, kurie nuo staigaus, ilgesnio ar pakartotinio sąlyčio su oda ar gleivine gali sukelti uždegimą

H5 Kenksmingos: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali iš dalies pakenkti sveikatai

H6 Toksiškos: medžiagos ir preparatai (įskaitant labai toksiškus), kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti sunkią ūmią arba chronišką ligą ar net mirtį

- H7 Kancerogeninės: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti vėžį arba padidinti susirgimo vėžiu tikimybę
- H8 Ėdžios: medžiagos ir preparatai, prie kurių prisilietus gali būti sunaikinti gyvieji audiniai
- H9 Infekcinės: medžiagos, turinčios gyvybingų mikroorganizmų arba jų toksinų, kurie, kaip žinoma arba pagrįstai tikima, sukelia žmonių ar kitų gyvųjų organizmų ligas
- H10 Toksiškos reprodukcijai: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti įgimus nepaveldimus išsigimimus arba padidinti jų skaičių
- H11 Mutageninės: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti paveldimus genetinius išsigimimus arba padidinti jų tikimybę
- H12 Atliekos, kurios nuo sąlyčio su vandeniu, oru ar rūgštimi išskiria toksiškas arba labai toksiškas dujas
- H13* Jautrinančios: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti ar prasiskverbę per odą gali sukelti tokią stiprią alerginę reakciją, kad toliau veikiant medžiagai ar preparatui pasireiškia būdingas neigiamas poveikis
- H14 Ekotoksiškos: atliekos, kurios sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų
- H15 Atliekos, iš kurių bet kuriuo būdu po šalinimo gali susidaryti kita medžiaga (pvz., filtratas), turinti kurią nors pirmiau nurodytų savybių

Pastabos:

1. Atliekoms pavojingos savybės – „toksiškos“ ir „labai toksiškos“, „kenksmingos“, „ėsdinančios“, „dirginančios“, „kancerogeninės“, „toksiškos reprodukcijai“, „mutageninės“ ir „ekologiškai toksiškos“ – priskiriamos remiantis kriterijais, nustatytais pavojingųjų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimą ir ženklinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

2. Tam tikrais atvejais taikomos pavojingųjų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimą ir ženklinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose išvardytos ribinės vertės.

3. Taikomi atitinkamuose Lietuvos Respublikos ir Europos standartizacijos komiteto (CEN) dokumentuose aprašyti metodai.

* Jei yra bandymų metodai.

Priedo žymos pakeitimas:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Priedo pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
5 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 13 tomas, p. 349) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2005/20/EB (OL 2005 L 70, p. 17).

2. 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 3 tomas, p. 80) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006 (OL 2006 L 33, p. 1).

3. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 4 tomas, p. 228) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 4 tomas, p. 447).

4. 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p.

224) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimu 2005/673/EB (OL 2005 L 254, p. 69).

5. 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 359) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/108/EB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 692).

6. 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 413/2010 (OL 2010 L 119, p. 1).

7. 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL 2006 L 266, p. 1).

8. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL 2008 L 312, p. 1).

9. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 (OL 2009 L 140, p. 114).

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Priedo pakeitimai:

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-2029](#), 2000 10 12, *Žin.*, 2000, Nr. 90-2776 (2000 10 27)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-721](#), 2002-01-22, *Žin.*, 2002, Nr. 13-475 (2002-02-06)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 32, 33, 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas neteko galios:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1004](#), 2002-07-01, *Žin.*, 2002, Nr. 72-3016 (2002-07-17)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1004](#), 2002-07-01, *Žin.*, 2002, Nr. 72-3016 (2002-07-17)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d., išskyrus 12 straipsnį, kuris įsigalioja nuo 2003 m. kovo 1 d.

Nauja įstatymo redakcija

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1615](#), 2003-06-10, *Žin.*, 2003, Nr. 61-2768 (2003-06-27)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 IR 30 STRAIPSNIŲ BEI PRIEDĖLIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO AŠTUNTUOJU(1) SKIRSNIU, 34(1) STRAIPSNIU BEI 5 PRIEDU ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, Žin., 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 30, 34 STRAIPSNIŲ IR AŠTUNTOJO(1) SKIRSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 30, 34 STRAIPSNIŲ, 5 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 34(8), 34(9), 34(10), 34(11) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 4, 5, 6 straipsniai įsigalioja 2008 m. rugsėjo 26 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 1, 2, 4, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 34, 34(1), 34(2), 34(3), 34(4), 34(5) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2009 m. gruodžio 28 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-782](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2645 (2010-05-11)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 24 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja 2010-07-01.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 26, 27, 28, 30, 32, 36 STRAIPSNIŲ, ANTROJO SKIRSNIO, ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO IR 4, 5 PRIEDŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO ANTRUOJU(1) SKIRSNIU IR 4(1), 6(1), 7(1), 11(1), 11(2), 12(1), 18(1), 29(1) STRAIPSNIAIS, 29 STRAIPSNIO IR 1, 2, 3 PRIEDŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 8 ir 16 straipsniai ir šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstytas Atliekų tvarkymo įstatymo 3¹ straipsnis įsigalioja 2011 m. gruodžio 12 d.

Šio įstatymo 28 straipsnis įsigalioja 2013 m. gruodžio 12 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2011-05-05)

ausrine.trapinskiene@lrs.lt